

**KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA
NOVÉHO MĚSTA NA MORAVĚ A MIKROREGIONU
NOVOMĚSTSKO**

**PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH
VEŘEJNÝCH SLUŽEB**

2021 - 2025

OBSAH

1. Komunitní plánování sociálních služeb	3
2. Charakteristika správního obvodu ORP Nové Město na Moravě	5
3. Návrh komunitního plánu sociálních služeb v ORP Nové Město na Moravě	11
3.1. Cílová skupina „Senioři a osoby se zdravotním postižením“	11
3.2. Cílová skupina „Rodina, děti a mládež“	19
3.3. Cílová skupina „Nezaměstnaní, osoby v nepříznivé sociální situaci a oběti trestných činů“	24
4. Závěr	29
Použitá literatura	29
Přílohy	30

1. KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

1 **Komunitní plánování** je metoda, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života a to na úrovni obce, regionu či kraje. Tato metoda výrazně posiluje principy zastupitelské demokracie. Je pro ni charakteristické, že klade důraz na zapojování všech, kterých se zpracovávaná oblast týká. Důležitý je především dialog a vyjednávání aby bylo dosaženo výsledku, který přijme většina účastníků. Proto se tato metoda využívá v sociální oblasti, konkrétně v rozvoji sociálních služeb.

2

3 **Komunitní plánování sociálních služeb (KPSS)** je plánování rozvoje sociálních služeb pro občany obce, města či regionu, které vychází z jejich potřeb a proto se na něm aktivně podílejí. Jedná se prakticky o zjištění stavu poskytování sociálních služeb v dané lokalitě a zároveň také potřeb, které dosud nejsou naplněny. Když srovnáme tyto dva základní parametry, tedy poskytované sociální služby a potřeby občanů, a v souladu s množstvím finančních prostředků, které obec za sociální služby vynakládá, vznikne nám v procesu vzájemných konzultací komunitní plán. Ten je pak konsenzem mezi tím, co je možné a tím, co bylo označeno za potřebné či prioritu. KPSS má svoji jasně definovanou organizační strukturu, kdy řídicím orgánem je Komise pro sociální oblast a zaměstnanost, která spolupracuje s rovinou odbornou, zastoupenou jednotlivými pracovními skupinami. Nejvyššími schvalovacími orgány procesů KPSS je Rada města Nové Město na Moravě a Zastupitelstvo města Nové Město na Moravě.

4

Základní principy komunitního plánování

- princip triády – spolupráce mezi zadavatelem, poskytovatelem a uživatelem
- princip rovnosti – každý má právo vyjádřit svůj názor
- princip skutečných potřeb – analýza potřeb je nadřazena normativům a domnělým potřebám
- princip dohody – je preferováno souhlasné rozhodnutí před hlasováním
- princip veřejnosti – plánování se zabývá věcmi veřejnými, všechny informace o procesu jsou veřejné
- princip dosažitelnosti řešení – kompromis přání a možností místních zdrojů
- princip cyklického opakování – fáze, témata i problémy se opakují, proto se jimi musíme zabývat opakovaně na nové úrovni
- princip kompetence účastníků – do procesu plánování musí být zapojeni lidé s jasnými zodpovědnostmi a danými pozicemi

Cíl komunitního plánování

- posílení sociální soudržnosti komunity
- podpora sociálního začleňování
- předcházení sociálnímu vyloučení jednotlivců a skupin komunity

Komunitní plán je výsledek dohody mezi zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb. Je zrcadlem potřeb dané komunity a ukazuje, do čeho je potřeba investovat. Všechny činnosti provázející přípravu i naplňování plánu musí být vzájemně provázány a je třeba, aby byly součástí rozvojové strategie města a obcí. Platnost komunitního plánu je pět let. Vzhledem k nutnosti pružně reagovat na měnící se potřeby našich obyvatel je komunitní plán doplněn akčním plánem, který bude pravidelně jednou ročně aktualizován dle nastalých změn v potřebách obyvatelstva Novoměstska.

Akční plán vychází ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, doplňuje ho a je zpracováván na období jednoho roku.

Zásady, které je třeba dodržet při zpracování komunitního plánu

- potřeby, priority a směry rozvoje sociálních služeb musí být stanoveny lidmi, žijícími v dané obci
- veškeré činnosti na místní úrovni během přípravy i při naplňování plánu musí být provázány
- zkvalitnění sociálních služeb musí být považováno za žádoucí a důležitou součást místní politiky
- priority a směry rozvoje sociálních služeb vycházejí z přesvědčení o jedinečnosti, hodnotě, vrozené důstojnosti a právu na sebeurčení každého uživatele sociálních služeb

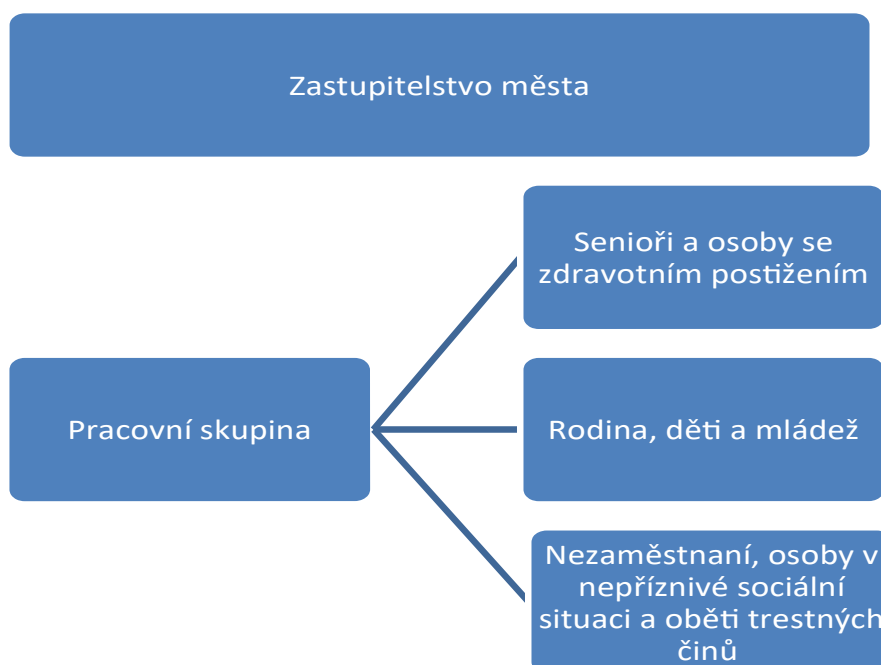
Pracovní skupiny

- jsou tvořeny uživateli, zadavateli a poskytovateli
- řeší konkrétní úkoly stanovené řídicí skupinou
- vyhledávají návrhy a připomínky řídicí skupině
- každou pracovní skupinu řídí volený manažer

5

6 Struktura komunitního plánování v Novém Městě na Moravě a v mikroregionu Novoměstsko

7 Organizační schéma

8 Historie KPSS v Mikroregionu Novoměstsko

9

- 10 Plánování sociálních služeb formou komunitního plánování na úrovni obcí a krajů bylo započato a podporováno ze strany MPSV v roce 2004. Město Nové Město na Moravě se v tomto období k plánování sociálních služeb rovněž přihlásilo. Byl odsouhlasen strategický rozvojový dokument – Komunitní plán sociálních služeb města Nového Města na Moravě a jeho regionu pro časové období 2008 - 2013. Potřeba plánování sociálních i souvisejících veřejných služeb nadále v našem regionu trvá. Některé potřeby uživatelů služeb se změnily, některé zanikly a naopak vznikly potřeby nové. Rovněž tak zanikly některé sociální a veřejné služby a naopak vznikly nové. Jako reakce na potřeby obyvatel našeho regionu byly na konci roku 2012 rozhodnutím rady města zahájeny přípravné aktivity na aktualizaci stávajícího platného komunitního plánu. Poté byl komunitní plán aktualizován vždy v časovém intervalu jednoho roku až do roku 2019, kdy byla provedena poslední aktualizace KPSS. Stávající dokument je tedy platný od roku 2019 do roku 2020. Práce v oblasti komunitního plánování i nadále probíhá bez finanční účasti jiných vnějších subjektů. Od roku 2019 se na KPSS podílí z pověření rady města Komise pro sociální oblast a zaměstnanost. Nadále probíhá spolupráce mezi zadavatelem, poskytovateli a uživateli sociálních i veřejných služeb v našem regionu. Uživatelé bývají osloveni ke spolupráci na tvorbě komunitního plánu prostřednictvím měsíčníku Novoměstsko, zveřejníme pozvánku na společné setkání v rámci KPSS. Při setkání probíhá jednání jednotlivých pracovních skupin a vše podstatné, co z těchto jednání vzejde, se zapracuje do komunitního plánu. Ke spolupráci na KPSS byli také osloveni starostové jednotlivých obcí Mikroregionu Novoměstsko.

11

2. CHARAKTERISTIKA SPRÁVNÍHO OBVODU ORP NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

- 12 Správní obvod Nové Město na Moravě, se nachází na severovýchodě Vysočiny. Na severu sousedí s Pardubickým krajem, z ostatních světových stran je ohraničen správními obvody kraje Vysočina. Na západní straně je to Žďár nad Sázavou, na východě Bystřice nad Pernštejnem a na jižní straně Velké Meziříčí. Správní území má celkem třicet obcí, což je pod průměrem kraje. Podíl počtu obyvatel i území kraje je přibližně 4%. Jediným městem je Nové Město na Moravě, ve kterém žije přibližně 54% obyvatel správního obvodu. Více než třetina území je pokryta lesním porostem a necelých 56 % připadá na zemědělskou půdu. Území leží v Hornosvratecké vrchovině, na severní části se rozkládají Žďárské vrchy.

Obrázek č. 1

Zdroj: ČSÚ

Obyvatelstvo Novoměstska

Počet obyvatel ORP Nové Město na Moravě byl ke dni 31. 12. 2019, podle zdroje z Českého statistického úřadu, 19 386. Počet obyvatel klesá a stávající populace stárne. Věková struktura obyvatelstva Novoměstska je však v zásadě stejná jako věková struktura obyvatelstva Kraje Vysočina. Na základě demografické prognózy, která byla pro Novoměstsko zpracována v roce 2014 panem Tomášem Soukupem. Tato demografická studie představuje nezbytný podklad pro plánování kapacit veřejných služeb i služeb sociálních. Z demografické studie je patrné, že počet obyvatel klesá a stávající populace stárne. Věková struktura vystěhovalých se pohybuje mezi 25 až 34 lety. Do budoucna se odhaduje, že bude pokračovat dosavadní úbytek obyvatel v Novém Městě na Moravě i celém spádovém území. Celkový počet obyvatel Nového Města na Moravě bude pozvolna klesat a v roce 2028 se bude pohybovat mezi cca 8,5 až 9,5 tisíci osob ze současných 10 tisíc. V Novém Městě na Moravě se navíc snižuje porodnost. Není to samozřejmě rapidní pokles porodnosti, ale zatímco v roce 2006 se zde narodilo v průměru cca 110 dětí, v roce 2019 to bylo už

pouze 103 dětí. Obyvatelstvo celého spádového území bude stárnout, a proto do budoucna lze očekávat zvýšení počtu seniorů při současném snižování počtu dětí.

Pro účely komunitního plánování byli obyvatelé rozděleni do věkových skupin, které korespondují s pracovními skupinami.

Tabulka č. 1

NÁZEV OBCE	narození	zemřelí	přistěhovalí	vystěhovalí	přirozený přírůstek	přírůstek celkový	Celkový počet obyvatel k 31. 12. 2019
Bobrová	10	9	11	20	1	-8	892
Bobruvka	1	6	9	1	-5	3	243
Borovnice	2	1	3	4	1	0	190
Daňkovice	1	1	0	4	0	-4	150
Dlouhé	3	0	1	0	3	4	259
Fryšava pod Žakovou Horou	2	3	5	12	-1	-8	333
Javorek	5	0	6	2	5	9	105
Jimramov	12	12	20	18	0	2	1147
Kadov	2	3	5	0	-1	4	156
Krásné	1	3	0	1	-2	-3	110
Křídla	4	3	4	2	1	3	357
Křižánky	3	8	10	5	-5	0	402
Kuklík	1	2	2	5	-1	-4	201
Líšná	0	1	0	0	-1	-1	55
Mirošov	1	4	1	2	-3	-4	139
Nová Ves u Nového Města na Moravě	7	10	7	9	-3	-5	648
Nové Město na Moravě	103	99	146	199	4	-49	10049
Nový Jimramov	0	1	2	5	-1	-4	60
Podolí	0	1	0	4	-1	-5	90
Račice	1	1	4	0	0	4	45
Radešín	1	2	9	1	-1	7	118
Radešínská Svatka	8	7	11	3	1	9	618
Radňovice	5	4	3	6	1	-2	319
Řečice	3	4	3	2	-1	0	466
Sněžné	7	8	24	8	-1	15	720
Spělkov	0	4	0	0	-4	-4	40
Tři Studně	2	1	7	4	1	4	109
Věcov	8	7	7	11	1	-3	710
Vlachovice	3	0	6	1	3	8	140
Zubří	7	3	16	3	4	17	515

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 2

Počet mužů k 31. 12. 2019							
Obec	0-14	15-24	25-49	50-64	65-84	85+	celkem
Bobrová	85	36	155	95	84	3	458
Bobrůvka	20	12	47	26	20	4	129
Borovnice	13	6	25	22	16	1	83
Daňkovice	9	9	28	12	11	0	69
Dlouhé	20	15	52	22	17	0	126
Fryšava pod Žákovou horou	20	19	68	29	37	1	174
Javorek	12	6	18	13	8	0	57
Jimramov	79	59	185	120	110	10	563
Kadov	16	8	35	13	12	1	85
Krásné	8	8	19	11	6	1	53
Křídla	37	21	65	34	25	3	185
Křižánky	33	15	64	45	36	3	196
Kuklík	20	7	40	11	22	0	100
Líšná	3	0	9	4	6	1	23
Mirošov	14	6	29	12	13	0	74
Nová Ves u Nového Města na Moravě	58	55	116	52	42	2	325
Nové Město na Moravě	773	515	1776	973	867	68	4972
Nový Jimramov	5	3	11	5	3	0	27
Podolí	8	3	16	11	8	2	48
Račice	4	1	6	4	6	0	21
Radešín	9	6	21	16	7	0	59
Radešínská Svratka	64	27	120	55	50	3	319
Radňovice	22	19	56	30	30	3	160
Řečice	43	20	84	53	30	4	234
Sněžné	48	36	137	71	70	4	366
Spělkov	6	0	8	5	4	0	23
Tři Studně	6	4	17	13	11	1	52
Věcov	66	36	149	67	60	1	379
Vlachovice	15	9	22	10	20	0	76
Zubří	49	33	95	34	38	4	253

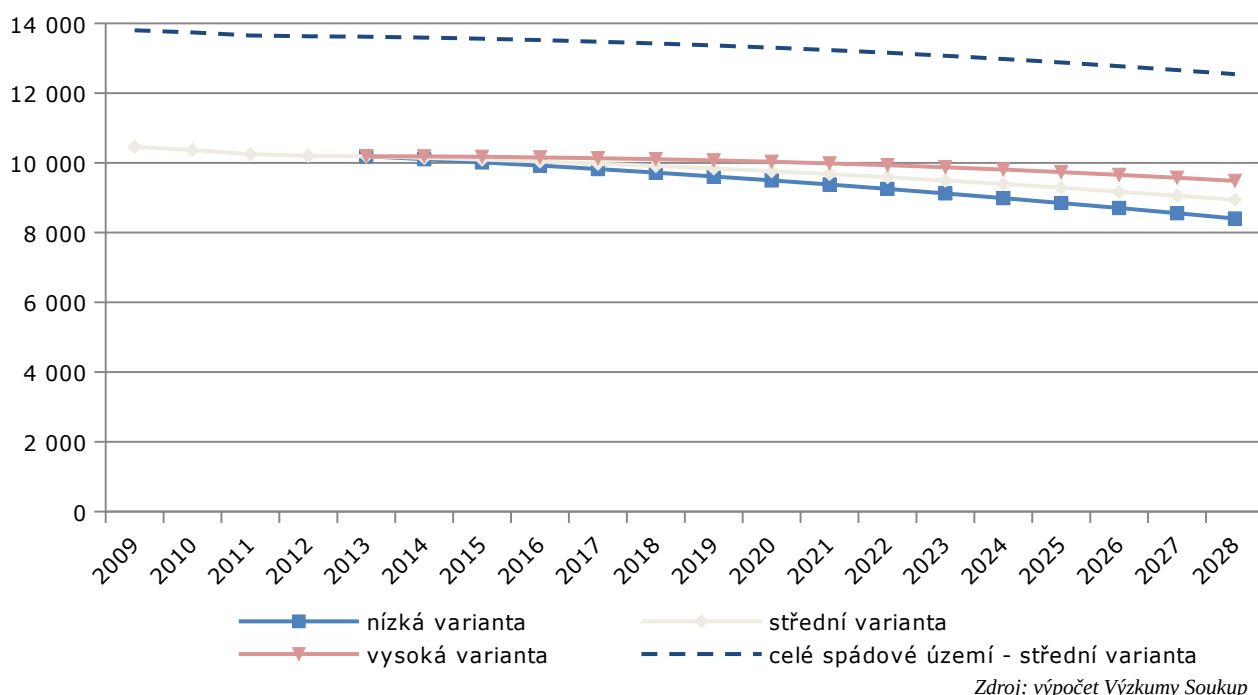
Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 3

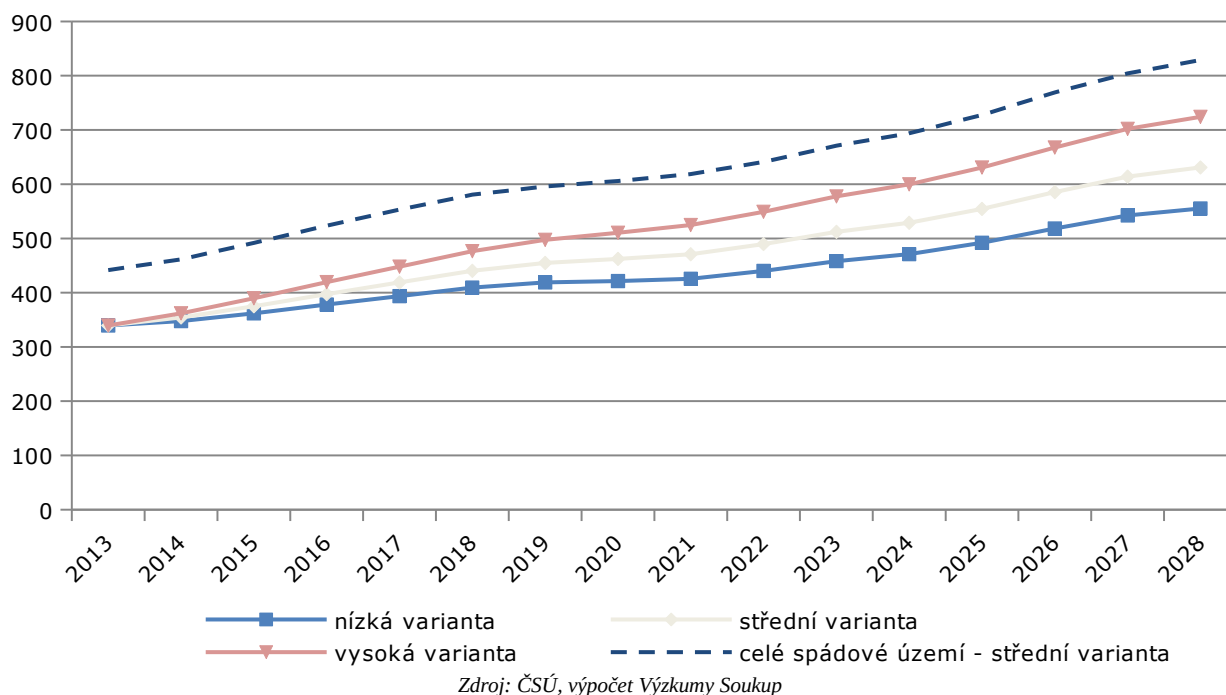
Počty žen k 31. 12. 2019							
Obec	0-14	15-24	25-49	50-64	65-84	85+	celkem
Bobrová	69	48	147	86	78	9	437
Bobrůvka	9	13	39	23	24	6	114
Borovnice	23	6	33	19	22	4	107
Daňkovice	22	3	25	13	16	2	81
Dlouhé	28	19	45	19	21	1	133
Fryšava pod Žákovou horou	21	17	46	25	46	4	159
Javorek	8	10	19	10	6	0	53
Jimramov	93	39	177	118	132	25	584
Kadov	8	9	29	12	13	0	71
Krásné	12	9	20	7	9	0	57
Křídla	31	23	63	30	22	3	172
Křižánky	35	20	57	31	60	3	206
Kuklík	24	11	31	10	24	1	101
Líšná	3	0	7	7	12	3	32
Mirošov	7	4	21	14	16	2	64
Nová Ves u Nového Města na Moravě	65	44	115	46	51	2	323
Nové Město na Moravě	731	458	1672	994	1090	132	5077
Nový Jimramov	5	2	12	8	5	1	33
Podolí	6	3	17	10	6	0	42
Račice	4	2	9	3	5	1	24
Radešín	9	6	20	14	7	3	59
Radešínská Svratka	56	26	107	53	51	6	299
Radňovice	29	18	54	21	33	4	159
Řečice	37	24	79	43	44	5	232
Sněžné	57	34	112	70	74	7	354
Spělkov	3	0	5	6	2	1	17
Tři Studně	13	2	22	11	6	3	57
Věcov	62	24	110	73	57	5	331
Vlachovice	10	6	23	8	16	1	64
Zubří	49	40	97	31	42	3	262

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel Nového Města na Moravě a spádového území dle 4 prognostických modelů

Graf č. 2 Vývoj počtu obyvatel starších 80 let podle 4 prognostických modelů

3. KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ A MIKROREGIONU NOVOMĚSTSKO

Aby bylo komunitní plánování efektivní, byly utvořeny tři pracovní skupiny, které se zabývají potřebami jednotlivých cílových skupin. Pracovní skupiny korespondují se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina.

3.1. Pracovní skupina „Senioři a osoby se zdravotním postižením“

Vize:

„Spokojený a důstojný život seniorů a lidí se zdravotním postižením a duševním onemocněním v jejich přirozeném prostředí“

Senioři

Stáří jako etapa lidského života je nejčastěji determinováno na základě vývojové psychologie. Obvykle se v odborné literatuře setkáváme s následujícím dělením stáří:

- 60 – 74 let = rané stáří
- 75 – 89 let = pravé stáří
- 90 a více let = dlouhověkost

Seniory můžeme dále rozdělit podle jednotlivých rizikových skupin lidí, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu, sociálnímu či ekonomickému stavu představují sociální riziko. Patří sem ti, kteří nejsou schopni se rychle a účinně přizpůsobit náhlým změnám svých životních podmínek či zdravotnímu stavu:

- osoby starší 80 let, které vzhledem k stoupající závislosti vyžadují intenzivní zdravotní péči
- osoby žijící samostatně
- osoby žijící izolovaně, které jsou izolovány emociálně, prostorově či sociálně
- ovdovělí muži, kteří se hůře adaptují na samotu v domácnosti
- ovdovělé a osamělé ženy, které se dožívají vyššího věku
- manželé, z nichž jeden je invalidní či vážně nemocný
- osoby handicapované psychicky i tělesně
- osoby, kterým nedostačuje důchod pro krytí jejich potřeb

Dle strategie přípravy na stárnutí společnosti zpracované Ministerstvem práce a sociálních věcí se naše společnost mění. Rodí se méně dětí a stále se prodlužuje délka dožití. Zvyšuje se tím podíl starších lidí v populaci a společnost stárne, stejně jako ve většině zemí vyspělého světa. V současnosti jsou v České republice 2 miliony seniorů nad 65 let věku, z toho 877 tisíc mužů a 1,2 milionu žen. Průměrný starobní důchod činil v roce 2018 12482,- Kč. Přibližně 630 tisíc lidí ze všech, kteří pobírají starobní důchod, odešlo do důchodu předčasně a zároveň cca 200 tisíc seniorů pobírá starobní důchod menší než 10 tisíc korun. **Senioři se tedy stávají stále výraznější skupinou, která vyžaduje sociální pomoc vlivem stárnutí populace jako pozitivního výsledku ve vyspělých státech světa a postupného prodlužování délky života.**

Sociální služby pro seniory

- **Pečovatelská služba** – je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb následující úkony: pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zajištění chodu domácnosti, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.
- **Odlehčovací služba** – jde o terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí, cílem služby je umožnit pečující osobě nezbytný odpočinek. Služba obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- **Domácí hospicová péče** – posláním domácí hospicové péče je všestranná podpora a pomoc vážně nemocným osobám v konečném stádiu nemoci a také rodinám a jednotlivcům, kteří se rozhodli pečovat o vážně nemocnou blízkou osobu v domácím prostředí. Toto poslání je naplněno praktickým provázením všech zúčastněných osob touto nelehkou situací, dle jejich individuálních potřeb a zájmů.
- **Osobní asistence** – je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje. Jedná se zejména o tyto činnosti: pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktů se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Poskytovatelé sociálních a souvisejících veřejných služeb

- *Novoměstské sociální služby* – pečovatelská služba, odlehčovací služba, domácí zdravotní péče
- *Oblastní charita Žďár nad Sázavou* – pečovatelská služba, ošetrovatelská služba, domácí hospicová péče, osobní asistence
- *Městys Jimramov* – pečovatelská služba
- *Městys Sněžné* – pečovatelská služba
- *Městys Bobrová* – pečovatelská služba, středisko sociální péče
- *Obec Věcov* – pečovatelská služba

- **Domáci hospic Vysočina** – domácí hospicová péče, odlehčovací služba, terénní odlehčovací služba, odborné sociální poradenství
- **Portimo, o. p. s.** – osobní asistence
- **Svaz důchodců – základní organizace Nové Město na Moravě**- volnočasové aktivity

Osoby se zdravotním postižením

Zdravotním postižením se dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, rozumí zdravotní postižení tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby. Negativní důsledky zdravotního postižení však lze zmírnit systémem opatření, na kterých by se měla podílet celá společnost. Osoby se zdravotním postižením musí často čelit překážkám nejen při hledání zaměstnání a jeho udržení, ale i při využívání dostupné dopravy, při vstupu do budov a ostatních zařízení a v neposlední řadě také v přístupu ke vzdělání a pracovní kvalifikaci. Proto je důležité si uvědomit, že osoby se zdravotním postižením mají stejná lidská práva jako ostatní. **Těmto osobám by tedy měla být především poskytována pomoc při uplatňování jejich základních práv, aby tak nemohlo docházet k jejich sociálnímu vyloučení ze společnosti.**

- **Osoby s mentálním postižením** - jedná se o osoby se sníženými rozumovými schopnostmi, kde dále dělíme mentální retardaci do následujících stupňů: lehká, středně těžká, těžká, hluboká retardace, jiná mentální retardace a nespecifická mentální retardace
- **Osoby s tělesným postižením** jsou osoby s přetrvávajícím nebo dočasným omezením pohybových schopností s trvalým nebo podstatným působením na poznávací, citové a sociální výkony. Příčinou je poškození podpůrného nebo pohybového aparátu nebo jiné organické poškození. Patří sem také jedinci zdravotně oslabení například nemocí srdce, nemocí dýchacích cest, diabetes, alergií či infekční nemocí
- **Osoby s duševním onemocněním** – jsou to osoby se specifickými potřebami. Dle WHO je psychiatrický případ zjevná porucha duševní činnosti, natolik specifická ve svých klinických projevech, že je spolehlivě rozeznatelná jakožto jasně definovaný soubor znaků a zároveň natolik závažná, aby způsobila ztrátu pracovní schopnosti nebo sociálního postavení nebo obojího a to v takovém stupni, že může být hodnocen jako selhání.
Mezinárodní klasifikace nemocí rozlišuje:
 - organické poruchy
 - poruchy způsobené návykovými látkami
 - schizofrenie a poruchy s bludy
 - neurotické poruchy a poruchy adaptace
 - behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami a tělesnými faktory
 - poruchy osobnosti a chování u dospělých
 - mentální retardace
 - poruchy psychického vývoje
 - poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a v adolescenci
- **Osoby se zrakovým postižením** – jde o vadu zraku, která se projevuje nerozvinutím, snížením či ztrátou výkonnosti zrakového rozpoznání a tím poruchou zrakového vnímání, orientace v prostoru, kdy může také docházet k narušení sociálních vztahů a následně k sociálnímu vyloučení ze společnosti.

- **Osoby se sluchovým postižením** – dochází o omezení zvukové orientace a komunikace v závislosti na typu a stupni sluchové vady.
- **Osoby s kombinovaným postižením** – dochází ke kombinaci typu zdravotního postižení, například tělesného postižení s mentálním, sluchovým nebo zrakovým. Postižení je kombinované tehdy, když je každé z kombinovaných postižení samo o sobě těžké.

Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením

- **Denní stacionáře** – zde se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje následující základní činnosti: pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Raná péče** – jedná se o terénní službu, popřípadě je doplněna o ambulantní formu, poskytuje se dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba se zaměřuje na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Obsahuje následující základní činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Sociální poradenství** – zahrnuje základní sociální poradenství a odborné sociální poradenství. Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé životní situace. Základní sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Poskytovatelé jsou tedy povinni vždy tuto činnost zajistit. Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob, například v poradnách pro osoby se zdravotním postižením. Služba obsahuje následující základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Centra denních služeb** – jsou zde poskytovány ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje následující základní činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Sociální rehabilitace** – je souborem specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a

ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb. Formou terénních a ambulantních služeb zahrnuje následující základní činnosti: nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Formou pobytových služeb zahrnuje sociální rehabilitace následující činnosti: poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

- **Chráněné bydlení** – jde o pobytovou službu poskytovanou osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. Obsahuje následující základní činnosti: poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro ni, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- **Průvodcovské a předčitatelské služby** – jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb a obsahují následující základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Poskytovatelé sociálních a souvisejících veřejných služeb

- *Novoměstské sociální služby* – Denní stacionář Centrum Zdislava
- *Portimo, o. p. s.* – raná péče
- *Středisko rané péče, pobočka Brno* – raná péče
- *Centrum pro zdravotně postižené kraje Vysočina, o. p. s.* – sociální poradenství
- *Oblastní charita Žďár nad Sázavou* – Klub v 9 – centrum služeb pro podporu duševního zdraví
- *Domov Kamélie Křížanov* – Chráněné bydlení (v provozu od jara 2021)
- *Místní organizace svazu tělesně postižených MOSTP* – aktivizační činnosti
- *Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR* – sociální poradenství
- *Tyfloservis, o. p. s.* – sociální rehabilitace
- *TyfloCentrum, o. p. s.* – průvodcovské, předčitatelské služby

Opatření směřující k naplnění priorit KPSS

Priority	Opatření	Aktivity
<p>1. Podpora rozvoje stávajících služeb a vznik nových služeb včetně spolupráce poskytovatelů</p>	<p>1.1 Podpořit rozvoj dobrovolnictví individuálně dle potřeb v organizaci</p>	<p>1.1.1 Podpořit vzájemnou spolupráci mezi organizacemi využívajícími dobrovolníky 1.1.2 Využít dobrovolníky při o odlehčovací službě v odpoledních hodinách – doprovod na kulturní a sportovní akce, pomoc v domácnosti, kontakt s úřady apod. 1.1.3 Využít dobrovolníky dle jednotlivých potřeb organizace 1.1.4 Využít dobrovolníky při volnočasových aktivitách osob se zdravotním postižením 1.1.5 Zachovat, koordinovat a podporovat dobrovolnictví</p>
	<p>1.2 Podpořit vznik nové sociální služby domov se zvláštním režimem pro seniory a osoby se zdravotním postižením</p>	<p>1.2.1 Vzájemná spolupráce a podpora při investičním záměru, zařazení služby do krajské sítě poskytovatelů, spolupráce při registraci nové sociální služby,</p>
	<p>1.3 Podpořit vznik sociální služby chráněné bydlení pro duševně, tělesně či mentálně postižené a domova pro osoby se zdravotním postižením</p>	<p>1.3.1 Posouzení stávajících nevyužitých prostor, které v rámci integrace mohou sloužit pro potřebné občany 1.3.2 Spolupráce s organizacemi, které prochází transformací pobytových služeb a jejich podpora.</p>
	<p>1.4 Podpora komunitního bydlení pro seniory</p>	<p>1.4.1 Trvání podpory komunitního bydlení pro seniory, podpora obdobného komunitního bydlení</p>
	<p>1.5. Rozšířit nabídku poradenských služeb</p>	<p>1.5.1 Zachovat a podpořit sociální službu odborného sociálního poradenství 1.5.2 Posílit psychologické služby ve městě a pomoc při zajištění větší anonymity klienta poradny 1.5.3 Podpořit veřejnou propagaci</p>

<p>2. Důstojný život, prožití stáří a umírání</p>	<p>1.6 Posílit odlehčovací i terénní služby rodinám pečujícím o zdr. postižené osoby a nemocné</p> <p>1.7 Podpořit ambulanti a terénní služby dle cílových skupin</p> <p>1.8 Umožnit rovné příležitosti pro všechny poskytovatele.</p> <p>2.1 Podpora péče v domácím prostředí dle cílových skupin</p> <p>2.2 Zajistit čistotu a bezbariérovost veřejných prostor a ploch</p> <p>2.3. Podpořit vznik nové pracovní příležitosti a související sociální služby potřebným i pečujícím</p>	<p>poradenských služeb (formou veřejných setkání, bezplatné inzerce v místním tisku, webové stránky) 1-2x za rok</p> <p>1.6.1 Posílení terénních služeb, posílení kapacity odlehčovacích služeb, nabízet programy pro pečující</p> <p>1.7.1 Podporovat osobní asistenci, pečovatelskou službu, domácí hospicovou péči, ranou péči v rámci působnosti na Novoměstsku</p> <p>1.7.2 Podpořit informovanost veřejnosti o těchto službách</p> <p>1.7.3. Spolufinancování samostatných obcí v případě rozšíření působnosti</p> <p>1.8.1 Trvá dotační systém finanční podpory poskytovatelů sociálních služeb</p> <p>2.1.1 Posílení terénních služeb (posílení odborné pomoci v domácí péči – stomická sestra, psycholog, duchovní podpora apod.)</p> <p>2.1.2 Podpora domácí hospicové péče, mobilní specializované paliativní péče a posílení domácí ošetrovatelské péče</p> <p>2. 1. 3. Podpora osobní asistence</p> <p>2. 1. 4. Podpora pečujících osob (např. spolupráce s MPSV při tvorbě mapy pro pečující osoby)</p> <p>2.2.1 Pokračovat v bezbariérových úpravách stávajících objektů a veřejně přístupných prostorů celého města dle vyhl. 369/2004 Sb.</p> <p>2.2.2 Nadále provádět pravidelnou údržbu komunikací a zeleně</p> <p>2.2.3 Při budování bezbariérových tras dbát na to, aby vyhovovaly slabozrakým a nevidomým.</p> <p>2.3.1 Vytipovat možnosti vhodné práce pro postižené, i práce symbolicky honorované</p> <p>2.3.2 Podpořit zapojení ÚP nebo NNO,</p>
---	---	--

		<p>které sdružují osoby s handicapem, aby zveřejňovaly nabídky vhodné práce a tuto práci pomohly zprostředkovat, případně hledat zprostředkovatele práce pro osoby s handicapem</p> <p>2.3.3 Oslovit místní podnikatele</p> <p>2.3.4 Podpora sociálních služeb osob se zdravotním postižením při uplatnění na trhu práce (např. sociální rehabilitace)</p>
<p>3. Vytvářet podmínky pro aktivní život</p>	<p>2.4. Lepší dostupnost k lékaři z obcí mikroregionu</p> <p>3.1. Umožnit vzdělávání a zlepšit funkční gramotnost seniorů</p> <p>3.2. Podporovat klubovou činnost zájmových sdružení</p>	<p>2.4.1 Podpořit zřízení pravidelné dopravy k lékaři z malých obcí regionu a místních částí Nového Města na Moravě, MHD (nizkopodlažní autobusy), lavičky k autobusovým zastávkám</p> <p>3.1.1 Pravidelně informovat o stávající nabídce služeb prostřednictvím reg.tisku, www stránek, Novoměstska.</p> <p>3.1.2 Rozšířit nabídku vzdělávacích kurzů jednorázových i dlouhodobých (informace pro oběti trestných činů, spolupráce s Policií ČR, Sbor dobrovolných hasičů, kurzy PC a univerzita třetího věku)</p> <p>3.1.3 Vypracovat srozumitelný manuál pro krizové situace ze strany Policie ČR, hasiči</p> <p>3.1.4 Podpora sociálně aktivizačních služeb – setkávání seniorů a osob se zdravotním postižením</p> <p>3.2.1 Jednat s městem o volných prostorách</p> <p>3.2.2 Jednat s městem o finančně zvýhodněném nájemném</p> <p>3.2.3 Trvá podpora města prostřednictvím dotačních programů a výzev</p>
<p>4. Veřejná podpora a zachování procesu KPSS</p>	<p>4.1 Zachovat aktuálnost katalogu poskytovatelů sociálních služeb a služeb souvisejících</p> <p>4.2 Umožnit pravidelná setkání poskytovatelů a uživatelů s městem</p> <p>4.3 Pokračuje práce pracovní skupiny</p>	<p>4.1.1 Aktualizovat údaje pravidelně jednou za rok</p> <p>4.2.1 Podpořit setkávání zadavatele, uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb</p> <p>4.3.1 Zachovat pravidelné setkávání pracovních skupin</p>

3.2. Pracovní skupina „Rodina, děti, mládež“

Vize:

„Funguje komplexní systém služeb, který zkvalitňuje život rodinám s dětmi a mládeží“

13 Rodina

14 Je v sociologii solidární skupina osob navzájem spjatých manželstvím, příbuzenstvím nebo adopcí, které spolu dlouhodobě žijí a jejíž dospělí členové jsou odpovědní za výchovu dětí. KPSS se zabývá problémy rodinného prostředí. Důraz je kladen na prevenci sociálně-patologických jevů a závislostí v rodinách jako jsou drogy, alkohol, nikotin, kriminalita výchovné problémy, domácí násilí týrání, zneužívání a podobně.

Z hlediska rodinného prostředí pohlížíme na následující typy rodin:

- **Funkční rodina** – zde jsou jedinci schopni dosáhnout úspěšného řešení svých problémů. Vládne tu příznivé emocionální klima, ve kterém lze jasně a otevřeně komunikovat a diskutovat o problémech. Tato rodina plní s přehledem svoji základní funkci.
- **Problémová rodina** – v takové rodině se vyskytují jisté poruchy některých funkcí. Vývoj dětí a rodinný systém však dosud není vážně narušen. Rodina je schopna své problémy řešit sama, popřípadě potřebuje jednorázovou či krátkodobou podporu zvenčí.
- **Disfunkční rodina** – vyskytují se zde závažnější poruchy některých nebo všech funkcí, které ohrožují či poškozují jak samotnou rodinu, tak i vývoj a prospěch dětí v ní vyrůstajících. V takové situaci již není rodina schopna si sama pomoci a vyžaduje odbornou pomoc a podporu. Jde o takzvanou sanaci rodiny, což je řada opatření nejrůznějšího druhu a charakteru, která pomáhají rodině nalézt zpět svoji stabilitu.
- **Afunkční rodina** – v takové rodině se již objevují poruchy takového rázu, kdy rodina přestává plnit svůj základní úkol a vážně ohrožuje vývoj dětí. Sanace této rodiny je nemožná a neplní již svůj účel. Jediné možné řešení je v tomto případě umístění dětí mimo rodinu.

V rámci cílové skupiny rodiny, dětí a mládeže řadíme tyto nežádoucí vlivy, které se mohou vyskytnout

- záškoláctví
- šikana a extrémní projevy agrese
- rasismus a xenofobie
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
- negativní působení sekt
- rizikové sexuální chování
- alkoholismus
- poruchy a problémy spojené se syndromem týraného a zneužívaného dítěte /CAN/

Sociální služby pro rodiny, děti a mládež

- **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** – poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních

rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně. Obsahuje tyto základní činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

- **Raná péče** – jedná se o terénní službu, popřípadě je doplněna o ambulantní formu, poskytuje se dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba se zaměřuje na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Obsahuje následující základní činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** – jedná se o terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokážou sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. Služba obsahuje následující základní činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Poskytovatelé sociálních a navazujících veřejných služeb

- **Portimo, o. p. s.** – Ezop - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
- **Portimo o. p. s.** – Raná péče
- **Portimo o. p. s.** – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- **Oblastní charita Žďár nad Sázavou** – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- **Město Nové Město na Moravě** – Dům dětí a mládeže
- **Oblastní charita Žďár nad Sázavou** – Kopretina – centrum pro rodiče s dětmi
- **Oblastní charita Žďár nad Sázavou** – Centrum prevence
- **Portimo, o. p. s.** – Centrum prevence
- **Psychocentrum** – manželská a rodinná poradna Žďár nad Sázavou
- **Pedagogicko psychologická poradna Žďár nad Sázavou**
- **Město Nové Město na Moravě** – úsek sociálně- právní ochrany dětí

Opatření směřující k naplnění priorit KPSS

Priority	Opatření	aktivity
1. Vzdělávání, odborná pomoc pro rodiče, volnočasové aktivity	1.1. Podpora rodin v oblasti vzdělávání a prorodinné politiky	1.1.1 Podpořit zajištění vhodných prostor pro vzdělávání 1.1.2 Podávání pravidelných informací o možnostech vzdělávání, podpořit tyto aktivity službou hlídání dětí 1.1.3 Spolupráce s ostatními strategickými dokumenty města – např. MAP
	1.2 Podpořit služby center pro děti a rodiče v mikroregionu Novoměstsko	1.2.1 Podílet se na zajišťování vzdělávání rodičů a hlídání dětí v rámci programu vzdělávání 1.2.2 Podílet se na organizování volnočasových aktivit pro rodiny dětmi 1.2.3 Pomoc rodinám s dětmi v krizových situacích
	1.3 Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	1.3.1 Trvá podpora města v oblasti dotační politiky 1.3.2 Zachovat spolupráci s odborem ŠKSV MěÚ, oddělení sociálně-právní ochrany dětí 1.3.3 Podpořit informovanost veřejnosti
	1.4 Podpora stávajícího nízkoprahového zařízení pro děti a mládež	1.4.1 Trvá podpora města v oblasti dotační politiky 1.4.2 Zachovat spolupráci s odborem ŠKSV MěÚ, oddělení sociálně-právní ochrany dětí
	1.5. Podpora preventivních aktivit pro děti a mládež	1.5.1 Podpora programů primární prevence

<p>2. Podpora a rozvoj stávajících služeb a vznik nových služeb</p>	<p>2.1. Rozšíření psychoterapeutických služeb</p>	<p>2.1.1 Podpořit a koordinovat služby psychologa, logopeda, speciálního pedagoga a psychoterapeuta 2.1.2 Podpořit jednání o zřízení ambulance dětského psychiatra 2.1.3 Podpořit službu krátkodobé asistence a služby následné pro rodiny se specifickými potřebami</p>
	<p>2.2 Podpořit fungování, návaznost a vzájemná propojenost sociálních i veřejných služeb</p>	<p>2.2.1 Podporovat vzájemnou spolupráci a informovanost poskytovatelů. 2.2.2 Iniciovat vznik svépomocné rodičovské skupiny pro rodiče dětí se stejnými potřebami 2.2.3 Podporovat vznik otcovské skupiny. 2.2.4 Podpořit propagaci těchto skupin.</p>
	<p>2.3 Finanční podpora nových a stávajících služeb</p>	<p>2.3.1 Dotační politikou města cíleně podporovat potřeby uživatelů 2.3.2 Zachovat pronájem NNO nebytových prostor města za zvýhodněné nájemné</p>
	<p>2.4 Propagace služeb a informovanost veřejnosti</p>	<p>2.4.1 Pravidelná aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb. 2.4.2 Propagovat služby v regionálním tisku, Novoměstsku a rozhlase 2.4.3 Propagovat služby na webu města 2.4.4 Využít propagační plochu v 3.patře městské úřadu pro prezentaci poskytovatelů sociálních služeb 2.4.5 Zachovat stávající počet plakátovacích ploch</p>
	<p>2.5 Zajistit fungující služby v souvislosti s drogovou problematikou</p>	<p>2.5.1 Udržet terénní program pro uživatele drog. 2.5.2 V místním tisku a formou letáků seznamovat veřejnost s možnostmi:</p>

<p>3. Zdravé město</p>	<p>3.1 Bezbariérovost města</p> <p>3.2 Udržení čistoty města</p> <p>3.3 Podpora bydlení pro mladé rodiny</p>	<p>- poradenství pro osoby a blízké uživatelů drog či jinak závislé</p> <p>- poradenství či terapie pro osoby nadužívající alkohol, patologické hráče či potýkající se s jinou závislostí</p> <p>– podpora dostupnosti adiktologické ambulance</p> <p>3.1.1 Konzultovat stavební a terénní změny v regionu, které se dotýkají osob se specifickými potřebami s těmito dotčenými skupinami.</p> <p>3.2.1 Nadále pravidelnou kontrolou dbát o čistotu dětských a víceúčelových hřišť</p> <p>3.3.1 Podpořit přidělování bytů mladým rodinám</p> <p>3.3.2 Zachovat přednostní pravidlo přidělení bytu v případě nepříznivé sociální situace</p>
------------------------	--	---

3.3. Pracovní skupina „Nezaměstnaní, osoby v nepříznivé sociální situaci a oběti trestných činů“

Vize:

„Každý zná své potřeby a sociální pracovník by měl mít nástroje pomoci k jejich naplnění“

Nezaměstnaní

Podle Mezinárodního úřadu práce v Ženevě je definice nezaměstnanosti založena na tom, že je osoba práce schopná věkem, zdravotním stavem i osobní situací, ale přesto je z možnosti pracovat vyřazena. Důležitým faktorem však je skutečnost, že se tato osoba se svým vyřazením nespokojuje a aktivně si zaměstnání hledá. Za nezaměstnaného se podle této definice považuje jen uchazeč o zaměstnání, tedy osoba, která není v pracovním nebo podobném vztahu, nevykonává samostatnou výdělečnou činnost ani se nepřipravuje soustavně na budoucí povolání a požádala o zprostředkování vhodného zaměstnání úřad práce v místě svého trvalého bydliště.

Nezaměstnanost můžeme podle příčin, které ji způsobují rozlišit na několik druhů.

- **Frikční nezaměstnanost**, ke které dochází v případě, že se zaměstnaná osoba dobrovolně vzdá svého pracovního místa, protože si chce najít jiné zaměstnání, které by odpovídalo jejím požadavkům. Dobrovolně se lidé mohou vzdát pracovního místa také z důvodu očekávaného propouštění v zaměstnání. Frikční nezaměstnanost tedy prakticky vyznačuje dobu přechodu z jednoho zaměstnání do druhého a je důsledkem mobility pracovníků na trhu práce. O frikční nezaměstnanosti mluvíme také v případě, kdy absolventi škol hledají své první zaměstnání.
- **Sezónní nezaměstnanost** je úzce spjata s ročními obdobími. Způsobují ji výkyvy v nabídce práce, které jsou dány aktuálním ročním obdobím. Tato nezaměstnanost je tedy zpravidla krátkodobá. Bývá často charakteristická pro odvětví, která jsou závislá na počasí. Jedná se tedy převážně o stavebnictví, zemědělství a rybolov. Můžeme sem však zařadit i služby závislé na turistickém ruchu.
- **Konjunkturální (cyklická) nezaměstnanost** je druh nezaměstnanosti vyvoláván a následně také potlačován cyklickými změnami v hospodářských aktivitách v makroekonomickém měřítku. Nachází-li se tedy makroekonomika v recesi, je nezaměstnanost vyšší. Jde prakticky o nezaměstnanost z nedostatečné poptávky po zboží, což má za následek nízkou poptávku po pracovní síle.
- **Strukturální nezaměstnanost** se týká některých odvětví či výroby a vyvolává ji nedostatečná poptávka po určité produkci statků. Zároveň tak začne klesat poptávka po práci v takovém odvětví a výroba těchto statků se utlumí. Zaměstnanci těchto odvětví se tak ocitnou bez práce zpravidla jen na krátkou dobu, než se přizpůsobí a najdou uplatnění na pracovních místech, vyžadujících jinou kvalifikaci. Strukturální nezaměstnaností mohou být zasaženi jak lidé s nízkou kvalifikací, tak lidé s kvalifikací vysokou. Velice často se jedná o pracovníky s dlouhou pracovní kariérou a bohatými zkušenostmi, kteří se najednou stávají zbytečnými.

Sociální služby pro nezaměstnané

- **Sociální poradenství** – zahrnuje základní sociální poradenství a odborné sociální poradenství. Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé životní situace. Základní sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Poskytovatelé jsou tedy povinni vždy tuto činnost zajistit. Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob, například v poradnách pro osoby se zdravotním postižením. Služba obsahuje následující základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Poskytovatelé sociálních a souvisejících veřejných služeb

- **Portimo, o. p. s.** – Občanská poradna Nové Město na Moravě
- **Úřad práce ČR** - Kontaktní pracoviště Nové Město na Moravě

Osoby v nepříznivé sociální situaci

Nepříznivou sociální situací rozumíme, dle §3 b) Zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, oslabení nebo ztrátu schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranou před sociálním vyloučením.

Příčiny sociálního vyloučení mohou být individuální i systémové

- nízký příjem
- nízké sebevědomí
- nedokončené vzdělání
- nedostatečné sociální dovednosti
- nestabilní duševní a tělesné zdraví
- nestandardní bydlení
- vysoký věk
- vysoká kriminalita v místě bydliště
- nefunkční rodina
- závislost na návykových látkách
- nezaměstnanost
- nedostatečné sociální dovednosti

V návaznosti na výše uvedené příčiny se může jednat o následující osoby či skupiny osob

- osoby bez dostatečného příjmu
- osoby s nízkou kvalifikací
- rodiče samoživitelé
- osoby se zdravotním postižením
- příslušníci menšin

- osoby dlouhodobě nezaměstnané
- osoby osoby vracející se z výkonu trestu odnětí svobody nebo ústavní výchovy
- osoby žijící na pokraji společnosti
- osoby závislé na návykových látkách
- rodiny s dětmi a vícečetné rodiny
- osoby neovládající finanční gramotnost a čtenářskou gramotnost
- osoby žijící v izolaci
- osoby mladistvé s nízkou úrovní kvalifikace, osoby nad 50 let bez zaměstnání /kumulace/

Sociální služby pro osoby v nepříznivé sociální situaci

- **Terénní programy** – jedná se o terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně a obsahuje následující základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Azylové domy** – poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Poskytují tyto základní činnosti: poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, ubytování a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Sociální poradenství** - zahrnuje základní sociální poradenství a odborné sociální poradenství. Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé životní situace. Základní sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Poskytovatelé jsou tedy povinni vždy tuto činnost zajistit. Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob, například v poradnách pro osoby se zdravotním postižením. Služba obsahuje následující základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- **Kontaktní centra** – jsou to nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek. Služba obsahuje následující základní činnosti: sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

Poskytovatelé sociálních a souvisejících veřejných služeb

- **Ječmínek, o. p. s.** – terénní práce s ohroženými skupinami
- **Ječmínek, o. p. s.** – Domov pro matky (otce) s dětmi
- **Sociální služby města Žďár nad Sázavou** – Azylová ubytovna pro muže
- **Portimo, o. p. s.** – Občanská poradna Nové Město na Moravě
- **Oblastní charita Žďár nad Sázavou** – Charitní záchranná síť (materiální pomoc)
- **Probační a mediační služba ČR** – pracoviště Žďár nad Sázavou

- Kolpingovo dílo České republiky z. s. – Poradna pro gambling Kraje Vysočina
- Kolpingovo dílo České republiky z. s. – Spektrum - kontaktní a poradenské centrum v oblasti drogové problematiky

Opatření směřující k naplnění priorit KPSS

Priority	Opatření	Aktivity
1. Prevence a práce se sociálně patologickými jevy, krizová pomoc	1.1 Poskytovat jednotlivým dotčeným osobám a různým sociálním skupinám potřebné informace k řešení jejich nepříznivé sociální situace 1.2 Podpořit volnočasové aktivity dospělých	1.1.1 Pomoc v krizové situaci 1.1.2 Směrování na odborné instituce 1.1.3 Zmírnění a rozbor kritické situace, odvrácení nežádoucího řešení problému 1.1.4 Pomoc obětem trestných činů dle zák. č.45/ 2013 Sb. 1.1.5 Spolupráce s Bílým kruhem bezpečí. 1.2.1 Podpořit zapojení nezaměstnaných osob do dobrovolnických i dobrovolných aktivit 1.2.1 Trvá podpora a pomoc občanům Pomoz svému městu a finanční pomoc osobám v krizi
2. Práce s nezaměstnanými, rozšířit služby pro nezaměstnané	2.1. Rozšířit vzájemnou spolupráci a informovanost mezi ÚP, městem a NNO	2.1.1 Podpořit základní i odborné poradenství: podmínky pobírání podpory, orientace v rekvalifikaci, využití webu při hledání zaměstnání, informovat zájemce o systému dávek poskytovaných ÚP, podporovat motivaci a odpovědnost při ztrátě zaměstnání, využít místních medií k nabídce zaměstnání 2.1.2 Podporovat vznik svépomocné skupiny s problematikou nezaměstnanosti. 2.1.3 Podpořit zřízení sociálního podnikání.
3. Podpora při hrozícím ukončení pracovního poměru	3.1. Poskytovat jednotlivým dotčeným osobám a různým sociálním skupinám potřebné informace k řešení jejich nepříznivé sociální situace	3.1.1 Podpořit základní i odborné poradenství: informace o podmínkách ukončení pracovního poměru, právní nároky při ukončení, pracovního poměru, odstupné a ostatní náležitosti, pomoc při sporech, které nejsou v souladu se zákonnými normami 3.1.2 Probíhá jednání s úřadem práce ohledně podporovaných pracovních míst nezaměstnaných občanů

<p>4. Terénní práce v ohrožených lokalitách a s lidmi v tíživé životní situaci</p>	<p>4.1 Vyhledávání a následná práce s občany v ohrožených lokalitách</p> <p>4.2. Podpořit péči o osoby ohrožené rizikovým způsobem života</p>	<p>4.1.1 Předcházet kumulaci negativních jevů, poskytovat informace ke zmírnění dopadů</p> <p>4.1.2 Úzká spolupráce se sociálním odborem, ÚP a NNO</p> <p>4.1.3 V etnických skupinách vyhledávat mluvčí, kteří mají přirozenou autoritu</p> <p>4.2.1 Podpořit dostupnost sociální služby pro tuto cílovou skupinu</p> <p>4.2.2 Podporovat princip tzv. prostupného bydlení</p>
<p>5. Mediace v občanských sporech.</p>	<p>5.1 Podpora organizace poskytující mediaci</p>	<p>5.1.1 Podpořit alternativní řešení mimosoudních sporů, náhrad škody, dluhů a výživného</p>
<p>6. Stávající služby, rozšíření programů</p>	<p>6.1 Trvá finanční podpora a vzájemná spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a městem</p>	<p>6.1.1 Trvá podpora sociálních služeb prostřednictvím grantové politiky města</p>
<p>7. Řešení dluhové problematiky</p>	<p>7.1 Zachovat spolupráci s občanskou poradnou</p>	<p>7.1.1 Nadále poskytovat dluhové poradenství, podpořit komunikaci s věřiteli, pomoc při sestavení splátkového kalendáře.</p> <p>7.1.2 Rozšířit informace o finanční gramotnosti a prevence zadlužení a insolventnosti</p> <p>7.1.3 Podporovat řešení souvisejících problémů - ztráty bydlení, rozpadu rodiny, bezdomovectví</p>
<p>15 8.Podpora zaměstnanosti</p>	<p>8. 1 Podporovat vytváření pracovních příležitostí</p>	<p>8.1. 1 Podpora aktivit občanů a organizací k vytváření pracovních míst pro dlouhodobě nezaměstnané</p>

4. ZÁVĚR

Město Nové Město na Moravě vnímá potřeby svých občanů. Proto je jednou z jeho priorit podpora sociální oblasti. Novoměstsko nabízí velký počet poskytovaných sociálních služeb, přesto však nejsou pokryty potřeby všech cílových skupin. Proto je důležitý dialog mezi městem jako zadavatelem, poskytovateli a uživateli. Komunitní plán je platný pro období pěti let. Aby byla zajištěna pružná reakce na aktuální potřeby obyvatel, je každoročně vytvářen Akční plán rozvoje sociálních služeb, kterým se rozumí soubor plánovaných činností, jejichž prostřednictvím mají být naplněny priority komunitního plánu.

Schváleno Zastupitelstvem města Nové Město na Moravě dne 1. 9. 2020

Platnost dokumentu: 1. 1. 2021 – 31. 12. 2025

PŘÍLOHY

1. KATALOG POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A NA NĚ NAVAZUJÍCÍCH SLUŽEB V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ A SPÁDOVÝCH OBCÍCH

2. ODKAZY NA DOTAČNÍ PROGRAM ÚŘADU VLÁDY

<https://www.vlada.cz/cz/ppov/vvozp/uvod-vvozp-17734/>

<https://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/program-mobility/program-mobility-79350/>

<https://pov-cz.webnode.cz/>

POUŽITÁ LITERATURA

BUCHTOVÁ, B., a kol. Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém, 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002, 236 s. ISBN 80-247-9006-8

MAREŠ, P. Nezaměstnanost jako sociální problém. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998, 172 s. ISBN 80-85850-60-5

MATOUŠEK, O., KODYMOVÁ, P. a kol. Sociální práce v praxi. Praha: Portál, s. r. o., 2005

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů

SOUKUP, T. Demografická prognóza Nové Město na Moravě, 2014

Webové stránky MPSV - Komunitní plánování – věc veřejná,

Webové stránky Českého statistického úřadu: <https://www.czso.cz>